

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 29. mars 2023
Málsnúmer: 202303-0006
SS

Efni: Umsögn um matsskyldu framkvæmdar við sprengjueyðingarsvæði vestan Keflavíkurflugvallar.

Vísað er í tölvubréf frá Skipulagsstofnun, dags. 2. mars 2023, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um hvort framkvæmd Landhelgisgæslunnar á nýju sprengjueyðingarsvæði vestan Keflavíkurflugvallar sé matsskyld eða ekki.

Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér greinargerð með framkvæmdinni og telur umhverfisáhrif hennar ekki vera það umfangsmikil að þörf sé á mati á umhverfisáhrifum. Auk þess er umfjöllun um umhverfisáhrif í greinargerð fremur ítarleg. Náttúrufræðistofnun vill þó koma eftirfarandi ábendingum á framfæri:

Áhrifin sem helst þarf að huga að mati Náttúrufræðistofnunar eru á fuglalíf og þá einkum vegna hávaða og mögulegri hættu á efnamengun. Framkvæmdasvæðið er eins og fram kemur innan skilgreinds mikilvægs fuglasvæðis sem er Rosmhvalanes þar sem lengi hefur verið langstærsta sílamáfsvarp landsins. Mikil fækkun hefur verið í varpinu frá því talningar hófust og auk þess er þungamiðja þess á norður Miðnesheiði en ekki nálægt framkvæmdasvæðinu þar sem nýlegar athuganir sýna að ekkert varp sé að ráði (Sunna Björk Ragnarsdóttir og Sölvi Rúnar Vignisson, 2018). Umferð sílamáfa um flugvallarsvæðið er engu að síður töluverð enda mikilvægar fæðuöflunarstöðvar á strand- og hafsvæðum allt um kring.

Í athugun á fuglalífi Keflavíkurflugvallar sem Náttúrustofa Suðvesturlands vann 2018-19 sést að mófuglar eru til staðar í næsta nágrenni vallarins þ.m.t. nálægt áætluðu sprengjueyðingarsvæði. Þar má nefna rjúpu, spóa, steindepil, snjótittling og þúfutittling. Sérstaklega eru spörfuglategundirnar nokkuð algengar (Sölvi Rúnar Vignisson o.fl. 2019).

Hávaði vegna sprenginga veldur eðlilega truflun fyrir fuglalíf. Þar er varptíminn viðkvæmasti tíminn og tegundirnar sem eru líklegastar til að dvelja nálægt sprengjueyðingarsvæðinu eru þar á varptíma þ.e. mófuglategundir. Náttúrufræðistofnun leggur því til að reynt sé að forðast óþarfa sprengingar á hámarki varptímans (maí-júlí) ef hægt er.

Mikilvægt er að fylgst sé með hvort mengunarefni frá sprengjueyðingarsvæðinu séu að berast í grunnvatn því svæðið er viðkvæmt fyrir grunnvatnsmengun þótt athuganir benda til að umtalsverð þynning verði með aukinni fjarlægð frá svæðinu.

Ágætlega er gert grein fyrir mögulegum umhverfisáhrifum og Náttúrufræðistofnun getur tekið undir þá niðurstöðu að framkvæmdin sé líkleg til að hafa óveruleg áhrif í för með sér, vegna eðli svæðisins og nálægðar við Keflavíkurflugvöll með tilheyrandi raski, mengun og truflunum sem þar er að finna. Staðsetningin verður því að teljast heppileg fyrir þetta sértæka hlutverk.



Náttúrufræðistofnun gerir ekki frekari athugasemdir.

Virðingarfyllst,



Snorri Sigurðsson
Sviðsstjóri náttúruverndarsviðs

Heimildir:

Sunna Björk Ragnarsdóttir og Sölvi Rúnar Vignisson. 2018. Varpstofn sílamáfa á Miðnesheiði 2018. Náttúrustofa Suðvesturlands og Þekkingarsetur Suðurnesja.

Sölvi Rúnar Vignisson og Sunna Björk Ragnarsdóttir. 2019. Úttekt á fuglalífi Keflavíkurflugvallar 2019-2019. Unnið fyrir Isavia ohf. Þekkingarsetur Suðurneska og Náttúrustofa Suðvesturlands.

